

Evidencijski broj / Article ID: 11516628
 Vrsta novine / Frequency: Dnevna
 Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
 Rubrika / Section: Kultura

Piše **Mate ĆURIĆ**

58. FESTIVAL IGRANOG FILMA U PULI: ITALIJA - ZEMLJA PRIJATELJ: "IMAMO PAPU! / HABEMUS PAPAM" NANNIJA MORETTIJA

Kajanje, nadanje, vjerovanje, želja i poruka, rješenje a ne puko kritiziranje i ironiziranje... odlike su najnovijeg filma rimskog "Woodyja Allena" Nannija Morettija "Imamo papu/Habemus Papam" koji je s velikim zanimanjem prije koji mjesec prikazan i u Cannesu, a sada i u pretprogramu 58. Pule u kinu Valli. Moretti je totalna filmska ličnost u onoj najafirmativnijoj amaterskoj uzvišenosti na profesionalan način; kinoamater, glumac, scenarist i redatelj, producent i nad svim tim intelektualna savjest društva. Kad sve ovo uzmete u obzir ne trebate se onda čuditi kako je Moretti mogao svoju filmsku ekipu uvesti u Vatikan i dimnuti u svetište i mitove, a takav je za mnoge svakako sam čin izbora pape.

S te zadane visine i moralne vertikale Moretti kreće u promjenu savjesti čovječanstva i ozbiljno je pritom zaljuljao neka duboko ucementirana stajališta da svi mogu sve, da je baš svatko pozvan biti vođa, predsjednik, autoritet, pa i sam papa, bez obzira što sve to sa sobom nosi. Naime, svako vjerovanje u sebi

sadrži i kajanje. Griješiti se može mišlju, riječju, djelom i propustom, a ukoliko izostane ono: moj grijeh, moj preveliki grijeh umislit ćemo si da smo i sami Bogovi i da bi u njihovu bezgrešnost svi morali vjerovati.

Eto, tu je Moretti stavio na vagu izazov biti ili ne biti papa, ostati mali čovjek u svojoj vjeri, ili postati papa-vođa-lider u svojoj figurativnoj moći? Nakon smrti voljenog pape, što po mnogim dokumentarnim detaljima jasno govori da je riječ o blaženom Vojttili, kardinali biraju nasljednika i koliko god to okruženje svetosti izaziva pokornost, redatelj običnim propustima ili karakteristikama daje ljudskost koja izaziva i lagani smijeh. Kada se već u svojoj prepoznatljivoj glumačkoj ulozi psihoterapeuta Michelea Apicellea pojavi sam redatelj koji postavlja dileme i lamentira o etičkim, društvenim i moralni načelima, onda je ta slika s onu stranu i unutar Petrove katedra-

le ista, ili bar slična onoj u talijanskom Senatu, Hrvatskom saboru ili u Strasbourgu.

Dok smo ljudi, sve ima smisla, sve je moguće, no je li to moguće jednom papi? Michel Piccoli fascinantno igra ulogu izabranog pape (kardinal Mellvile) kojega svijetu navijestitiše najprije bijelim dimom a potom i onim: Habemus Papam, a kada se trebao pojaviti na balkonu pred vjernicima u njemu je pukla savjest. Ne, ja nisam taj koji može, hoće i koji je spreman na sebe preuzeti taj teret!! Kada s jednog takvog mjesta i preko jedne takve individue to doživimo kao (ne)moguću misiju i poslanje, mea culpa bi se trebala prenijeti i na ostali grešni svijet. Iako je Moretti glasnogovornik lijevih ideja, očito s pravom aludira na socijalni nauk i ulogu Crkve od koje sve počinje i u kojoj se moraju pojaviti prvi uzori - putokazi.

No, Moretti se pita je li, i tko

Moj grijeh, moj preveliki grijeh...

Michel Piccoli (kardinal Mellvile) u fascinantnoj ulozi pape

je uopće danas na jedno takvo odbijanje, povlačenje spreman da opet kao Isus preuzme sve naše grijeha i zablude da su svi za sve rođeni, ali da ih je malo spremno odgovorno reći ne, ja nisam taj, bolji je onaj do mene ili onaj prije mene. Kada bi to jednom na balkonu Petrove prvostolnice izgovorio papa, možda bi savjest ušla u još koga.

No, bojim se da redatelj između redaka upozorava da je danas previše onih koji bi brže-bolje potrčali na Trg i ponudili se da su istog trena spremni postati papa.

Onog trena kada izabranik (poslanik, senator, kongresnik, predsjednik, direktor...) izgubi vezu sa stvarnošću, ili zaboravi tko je i otkuda

je došao (daj nekome vlast pa ćeš znati kakav je) kasno je za novi bijeli dim. Valja o tome vagati i razmišljati prije, ali i reći ne onoga trena kada se kolo sreće okreće prema tebi i ne čekati priliku pa onda podizati oko sebe zidove nedodirljivosti kako drugi ne bi opazili naše mane i nesposobnosti. Možda je Moretti mislio na Berlusconi, meni padaju napamet bar desetero sličnih koji mogu sve.

Ako ćemo slijediti autorovu nit o novom papi, koji je izabran a nije rekao ne, ja to ne mogu, ja moram biti vođen a ne voditi, Benedikt XVI. se ipak na neki način uklapa u Morettijevu viziju o boljem i moralnijem svijetu s više odgovornosti. Za početak se prisjetite nekih njegovih misli i poruka iz Zagreba o odgovornosti i savjesti prema drugima. A kad će papa reći NE? U Vatikan se ulazi iz naroda a ne silazi s neba.